

Bijlagen bij nota Kunst en Cultuur

9 juni 2016

INLICHTINGEN BIJ	Yvette Kersten en Birgit Felstau
SECTOR	Welzijn en Publiekszaken
AFDELING	Welzijn
TELEFOON	072 535 67 08/28

Inhoud

1.	De culturele infrastructuur van gemeente in ringen	1
2.	Heiloo, het huidige basisaanbod	2
	2.1 Film	2
	2.2 Media en letteren.....	2
	2.3 Cultureel erfgoed.....	4
	2.4 Beeldende kunst en bouwkunst.....	5
	2.5 Amateurkunst en kunsteducatie	6
	2.6 Podiumkunsten.....	8
3.	Heiloo, het huidige plusaanbod.....	9
	3.1 Literaire activiteiten	9
	3.2 Instituut voor Kunsteducatie	9
	3.3 Theater.....	9
4.	Verdeling directe subsidies 2016	10
5.	Overzicht bezuinigingen directe subsidies 2012-2016	11
6.	Inzet maatschappelijke vastgoed (indirecte subsidies).....	11
7.	Gevolgen invoering maatschappelijk huurtarief.....	12
8.	Samenvatting Nota Cultuurhistorie, raadsbesluit 9 mei 2011	12
	8.1 Visie	12
	8.2 Doelen.....	13

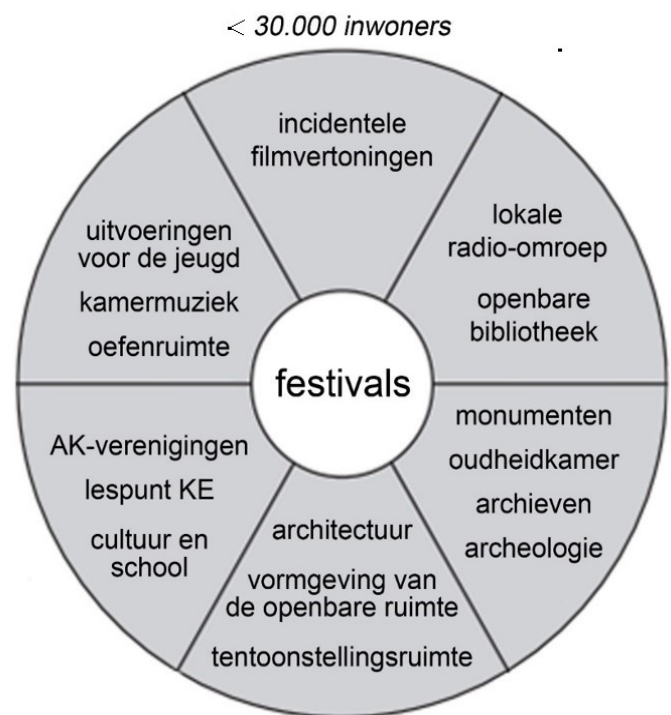
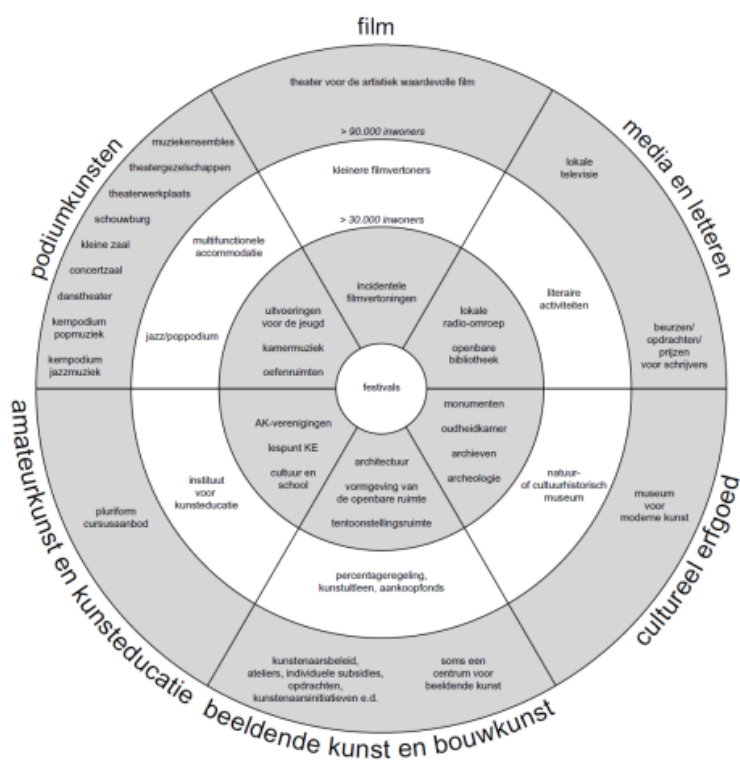
1. De culturele infrastructuur van gemeente in ringen

Om het ambitieniveau van Heiloo te bepalen brengen we op basis het ringenmodel van VNG 'De culturele infrastructuur van gemeenten in ringen' het klimaat voor Kunst en Cultuur van Heiloo in kaart. Binnen dit model worden drie soorten gemeenten onderscheiden:

1. Kernachtig kunst en cultuurbeleid: gemeenten < 30.00 inwoners
2. Uitgebreid kunst en cultuur beleid: gemeenten 30.000 – 100.000 inwoners
3. Alomvattend kunst en cultuurbeleid: gemeenten > 90.000 inwoners.

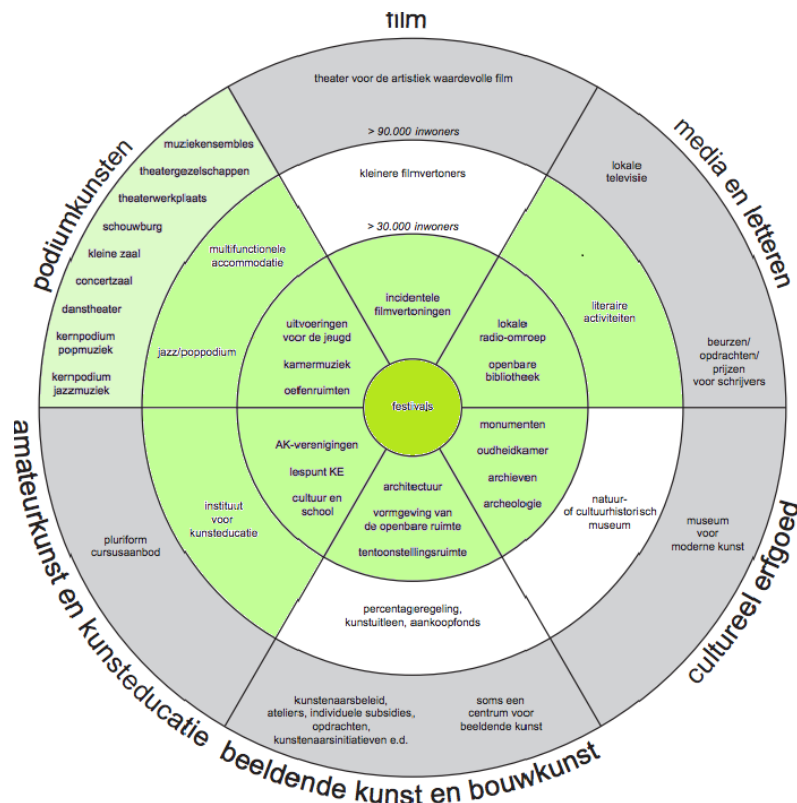
Verder onderscheidt dit model zes sectoren: 1. Film; 2. Media en letteren; 3. Cultureel erfgoed; 4. Beeldende kunst en bouwkunst; 5. Amateurkunst en Kunsteducatie; 6. Podiumkunsten. In het midden staan festivals. Binnen iedere ring wordt een aantal culturele functies aangegeven. Hieronder ziet u in het links het ringenmodel, rechts treft u de functies aan die volgens die model horen bij een gemeente met minder dan 30.000 inwoners.

Kunst en Cultuur is geen wettelijke taak voor de gemeenten. Dit betekent dat het gemeentebestuur een grote beleidsvrijheid heeft om dit beleid vorm te geven.

2. Heiloo, het huidige basisaanbod

Hieronder geven wij per sector aan over welke culturele voorzieningen Heiloo beschikt die volgens het ringenmodel bij een gemeente horen met minder dan 30.000 inwoners. In onderstaand model is in groen aangegeven hoe het aanbod voor Kunst en Cultuur er uitziet in Heiloo. Het lichte groen betekent dat niet alle functies die hier vermeld staan aanwezig zijn in Heiloo. Heiloo heeft op basis van dit ringenmodel voor een gemeente van minder dan 30.000 inwoners een uitgebreid aanbod voor kunst- en cultuur.

2.1 Film

De sector film heeft één functie, te weten incidentele filmvertoningen.

De Stichting Filmiga Heiloo en de Cinescoop filmclub zorgen voor een aanbod van filmvoorstellingen in Heiloo. Alle films worden vertoond in theater De Beun. De Stichting Filmiga Heiloo vertoont per jaar tien films die in het algemeen niet in reguliere bioscopen worden vertoond. De Cinescoop filmclub vertoont per jaar tien films die recentelijk in reguliere bioscopen hebben gedraaid.

2.2 Media en letteren

De sector media en letteren is onderverdeeld in twee functies, te weten:

1. Lokale radio-omroep

Het beleid voor de lokale radio-omroep is vastgelegd in artikel 2.61 van de Mediawet. De Stichting Omroep Heiloo zorgt voor het lokale radioaanbod in Heiloo. Zij moet iedere vijf jaar een aanvraag doen bij het Commissariaat voor de Media om aangewezen te worden als

lokale media-instelling voor Heiloo en daarmee ook zendtijd toegewezen te krijgen. Het Commissariaat voor de Media (CvdM) vraagt bij de beoordeling van deze aanvraag altijd advies aan de gemeenteraad. Dit verzoek ontving de gemeenteraad op 19 februari 2015. Op 8 juni 2015 heeft de gemeenteraad besloten dat de Stichting Omroep Heiloo voldoet aan de Mediawet.

2. Openbare bibliotheek

De Eerste Kamer heeft op 18 november 2014 het wetsvoorstel Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) aangenomen. Vanaf 1 januari 2015 is deze bibliotheekwet van kracht. De bibliotheekwet regelt de digitalisering van de openbare bibliotheek en zorgt voor structurele financiering daarvan door de Rijksoverheid. In deze wet is vastgelegd dat iedere Nederlander toegang moet hebben tot een openbare bibliotheek, zowel in fysieke als digitale vorm.

De digitalisering van de openbare bibliotheken is centraal belegd bij Koninklijke Bibliotheek (KB). Naast deze taak krijgt de KB de zorg voor de stelselbewaking en -coördinatie van openbare bibliotheken en de verantwoordelijkheid voor het stelsel van voorzieningen voor mensen met een leesbeperking.

Binnen de functies van de KB valt de bijzondere verantwoordelijkheid voor het functioneren van het netwerk als geheel. Bij dreigende gaten in het netwerk moet de KB optreden en overleggen met de betrokken partijen. Ook kan de KB een bibliotheek de toegang tot het (digitale) netwerk ontfagen wanneer een bibliotheek niet voldoet aan de eisen van de wet. Dit staat niet letterlijk in de wet, maar kan wel afgeleid worden uit de discussies rond de wet zoals die in de Tweede en Eerste Kamer tussen parlement en minister zijn gevoerd.

Onder leiding van de KB worden afspraken gemaakt over de principes van collectievorming. Dit is nodig vanwege de transformatie van het bibliotheekwerk van voornamelijk een fysieke collectie naar een combinatie van fysiek en digitaal. Het collectieplan heeft namelijk als doel om de fysieke en digitale collecties goed op elkaar af stemmen. Elke vier jaar wordt een landelijk collectieplan vastgelegd in overleg met de openbare bibliotheken. Dit plan vormt vervolgens de basis voor het aanschafbeleid van de digitale bibliotheek en van individuele bibliotheken. De wet geeft aan te streven naar een sluitend netwerk van bibliotheekvoorzieningen.

Dat betekent dat elke inwoner van Nederland toegang zou moeten kunnen hebben tot informatie en cultuur via de fysieke en de digitale bibliotheek. Daarvoor is in de wet netwerkverantwoordelijkheid belegd bij alle overheden. Om tot goede toegankelijkheid en dienstverlening in een sluitend netwerk te komen, is overleg en samenwerking nodig. In de nieuwe wet wordt deze samenwerking expliciet voorgeschreven om te voorkomen dat de bibliotheeksector uiteen valt in een verzameling losstaande instellingen. De verantwoordelijkheid voor het monitoren en het beheer van het netwerk ligt bij de KB. Het functioneren binnen het netwerk is gericht op:

1. gezamenlijke catalogus;
2. deelname aan interbibliothecaire leenverkeer;
3. gezamenlijk collectiebeleid;
4. deelname aan digitale infrastructuur;
5. harmonisering van de administratie (m.b.t. leden en gebruiksvoorwaarden).

In de Wsob zijn geen harde verplichtingen te vinden voor gemeenten en dus wordt de beleidsvrijheid van gemeenten niet ingeperkt als het gaat om het bibliotheekwerk. De minister heeft aangegeven dat hier bewust voor is gekozen. De primaire verantwoordelijkheid voor het in stand houden van bibliotheken wordt door de wet bij de gemeente gelegd. Dit geeft de gemeenten ruimte om na te denken over wat de maatschappelijke bijdrage moet zijn van de bibliotheek en wat het mag kosten. Zo kunnen bibliotheken meegroeien met lokale behoeftes en wensen.

Terwijl de minister de verantwoordelijkheid expliciet bij de lokale democratie legt, stuurt zij met de wet de gedachtegang van de gemeenten wel aan, door het maatschappelijk belang van openbare bibliotheken opnieuw te definiëren en vast te leggen. De Wsob geeft aan dat elke inwoner van Nederland recht heeft op toegang tot informatie en cultuur via de fysieke en digitale openbare bibliotheek. De rijksoverheid zorgt voor toegang tot de digitale bibliotheek, terwijl de gemeenten verantwoordelijk zijn voor toegang tot de fysieke bibliotheek. In de wet staat welke vijf functies een openbare bibliotheek heeft:

1. ter beschikking stellen van kennis en informatie (informereren);
2. bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie (leren);
3. bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur (lezen);
4. organiseren van ontmoeting en debat;
5. laten kennis maken met kunst en cultuur.

De bibliotheek Heiloo heeft een samenwerkingsovereenkomst met de bibliotheek Langedijk, vastgelegd in de Stichting Samenwerkende Bibliotheken Heiloo Langedijk. Door deze samenwerking hebben ze de juiste schaalgrootte voor een basisbibliotheek waardoor ze de bibliotheekfuncties kunnen uitvoeren. In Heiloo is circa 33% van inwoners lid van de bibliotheek tegenover het landelijk gemiddelde van 24%.

2.3 Cultureel erfgoed

Cultureel erfgoed betreft zowel de materiële geschiedenis (historische gebouwen, historisch landschap en archeologie) als de immateriële geschiedenis (verhalen, tradities, herinneringen). De sector cultureel erfgoed is onderverdeeld in vier kernfuncties, te weten:

1. Monumenten

De gemeente Heiloo kent rijksmonumenten, een provinciaal monument, gemeentelijke monumenten en karakteristieke panden. Van de rijksmonumenten zijn de Witte Kerk, Nijenburg, de Willibrordusstichting en het complex O.L.V. ter Nood misschien de bekendste.

De gemeente Heiloo grenst aan de oost- en zuidzijde aan het Nationaal Landschap Laag Holland, aan de noordzijde aan het landgoed Nijenburg (Natuurmonumenten) en aan de westzijde aan recreatiegebied de Neggen. Hiermee is duidelijk dat rondom Heiloo historisch landschap aanwezig is, hetgeen veilig is gesteld in de diverse bestemmingsplannen.

Op 9 mei 2011 heeft de raad de nota Cultuurhistorie 2011 vastgesteld. In deze nota zijn de actuele tendensen op het vakgebied verwerkt, zoals nadruk op de eigen identiteit, nadruk op duurzaamheid en gericht op van rijkswege ingezette deregulering. In bijlage 1 van deze nota treft u een samenvatting aan van de nota Cultuurhistorie. Het monumentenbeleid is vastgelegd wordt in deze nota verder buiten beschouwing gelaten.

2. Oudheidkamer

De Historische Vereniging Oud Heiloo heeft een Oudheidkamer aan de Bergeonstraat in Heiloo en is opgericht op 9 oktober 1974. Zij stelt zich ten doel de belangstelling voor en de studie van de geschiedenis van Heiloo te ontwikkelen en te stimuleren. Ook wil het historische gegevens bundelen en in stand houden en is het actief in het beschermen en in standhouden van monumenten binnen de gemeente Heiloo.

In de Oudheidkamer van de Historische Vereniging Oud Heiloo is documentatie te vinden over de geschiedenis van Heiloo. Zij wil haar doelen bereiken door het organiseren van tentoonstellingen, lezingen en excursies.

3. Archieven

In het Regionaal Archief Alkmaar zijn de archieven van Heiloo ondergebracht. In het Regionaal Archief te Alkmaar is materiaal aanwezig over de gemeente Heiloo. Het Regionaal Archief is de officiële archiefbewaarplaats van Heiloo. Dat wil zeggen dat alle archieven van het gemeentebestuur en de daarmee verbonden organen, commissies en dergelijke op den duur komen te berusten in het Regionaal Archief. Naast gemeentelijke archieven bewaart het Regionaal Archief Alkmaar onder andere ook rechterlijke- en notariële, kerkelijke- en verenigingsarchieven. Het archievenoverzicht geeft aan welke archieven van Heiloo bij het Regionaal Archief worden bewaard. Bij het Regionaal Archief worden de bronnen voor genealogisch onderzoek in het gebied van Heiloo bewaard. Een aantal bronnen is rechtstreeks toegankelijk en op naam doorzoekbaar op onze website.).

Behalve archieven, bewaart het Regionaal Archief een uitgebreide verzameling boeken, kranten en tijdschriften met daarin veel materiaal over Heiloo. Via de bibliotheekcatalogus is te zien welke publicaties aanwezig zijn.

Het beleid op het gebied van archieven is vastgelegd in de archiefverordening gemeente Heiloo volgens de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historische Centrum Alkmaar (RHCA). Het Regionaal Archief Alkmaar bewaart archiefstukken, boeken, kaarten, foto's, films enz. Zij helpt niet alleen particulieren met onderzoek, maar ook organisaties, instellingen, gemeenten, waterschappen en provinciale instellingen met al hun vragen op het gebied van archieven en cultuurhistorie.

4. Archeologie

In Heiloo is een groep amateurarcheologen actief, welke zijn verbonden aan de Stichting Regionale Archeologie Baduhenna. Deze stichting wil aan de hand van archeologische vondsten de geschiedenis vertellen van de menselijke activiteiten en bewoning in Heiloo. Archeologie werpt een licht op 4000 jaar historie. De stichting beheert een eigen Archeologisch Museum.

2.4 Beeldende kunst en bouwkunst

De sector beeldende kunst en bouwkunst is onderverdeeld in drie functies, te weten:

1. Architectuur

Voor het onderwerp architectuur verwijzen wij u door naar de Welstandsnota waarin de architectuur van Heiloo wordt behandeld.

2. Inrichting van de openbare ruimte

De gemeente Heiloo heeft een collectie van negentien beelden in de openbare ruimte en een collectie van schilderijen. De beelden in de openbare ruimte staan in het beeldenboekje van de gemeente Heiloo (uitgave 2013/2014 beeldenboekje Heiloo: “Kunst in Heiloo”).

3. Tentoonstellingsruimte

Op meerdere plaatsen in Heiloo kunnen tentoonstellingen gegeven worden. Zowel in particuliere als in gemeentelijke ruimtes zoals de expositieruimte in de bibliotheek; ruimtes op het GGZ-terrein, de publiekshal van het gemeentehuis en in het Witte Kerkje is tentoonstellingsruimte beschikbaar.

2.5 Amateurkunst en kunsteducatie

De sector amateurkunst en kunsteducatie is onderverdeeld in twee functies:

1. Amateurkunstverenigingen

Het betreft de disciplines: literair, beeldend, audio visuele vorming of een van de podiumkunsten zoals dans, muziek, toneel, theater, toneel..

Amateurkunst is belangrijk voor de onderlinge binding van mensen. Amateurkunst draagt bij aan de ontwikkeling van mensen en zorgt dat ook creatieve talenten een kans krijgen. Ook de muziekverenigingen. Heiloo heeft een rijk aanbod, zoals Caecilia, Fanfare showband, Eensgezindheid, Operettevereniging, Oratoriumkoor, Falkland, Pridini, Jeugdtheater, Hanswijckers).

2. Lespunt KunstEducatie (KE)

Heiloo kent geen Lespunt KunstEducatie, maar beschikt over een Instituut voor Kunsteducatie, namelijk de Muziek- en Dansschool. De visie van de Muziek- en Dansschool is verwoord in hun notitie van 26 november 2014 “Op weg naar een toekomstbestendige Dans- en Muziekschool Heiloo”

1. Het in stand houden van een voorziening als de Muziek- en Dansschool met daarbij passende werkgelegenheid:
 - dat op basis van zijn omvang en de daar aanwezige expertise een bijdrage kan en moet leveren aan de ontwikkeling van kunst- en cultuureducatie in Heiloo en omstreken en
 - dat door vakgericht bereikbaar onderwijs op dit terrein bijdraagt aan de vorming en ontwikkeling van individuele leerlingen (volgens de pijler “Ontplooiing”, zoals benoemd in de nota Integraal Jeugdbeleid 2012-2016)
2. Het op basis van het voorafgaande ambiëren van ‘de spin in het web functie’ waar het de samenwerking met andere organisaties betreft. Hieronder vallen naast samenwerking met lokale en regionale organisaties op dit terrein ook activiteiten van het ABC-netwerk, Cultuureducatie met Kwaliteit en Impuls.

3. Cultuur en school

Het begrip *cultuureducatie* wordt sinds 1998 gebruikt als verzamelterm voor kunst-, media- en erfgoededucatie. Het onderzoeksproject *Cultuur in de Spiegel* (CIS) heeft het begrip

cultuuronderwijs geïntroduceerd. Bij cultuureducatie gaat het om het verzorgen van cultuur-educatieve activiteiten. Cultuuronderwijs richt zich op de doelgerichte ontwikkeling van het cultureel zelfbewustzijn van de leerlingen. Prof. Dr. van Heusden, onderzoeksleider van Cultuur in de Spiegel zegt hierover: ¹ Van Heusden (2012:6)

“Cultuuronderwijs (de kunsten, filosofie, maatschappijleer, geschiedenis) ontwikkelt het cultureel (zelf)bewustzijn van leerlingen – ‘de cultuur-in-beperkte-zin’: het maakt ze bewust van hun eigen cultuur en die van anderen. Daarbij wordt (...) gebruik gemaakt van de vier cognitieve vaardigheden. Cultuuronderwijs is dus onderwijs in zelfwaarneming, zelfverbeelding, zelfconceptualisering en zelfanalyse.”

Cultuuronderwijs vindt plaats in verschillende leergebieden van het basisonderwijs, met een sterk accent op het leergebied Kunstzinnige Oriëntatie. Van Heusden (2012:22)

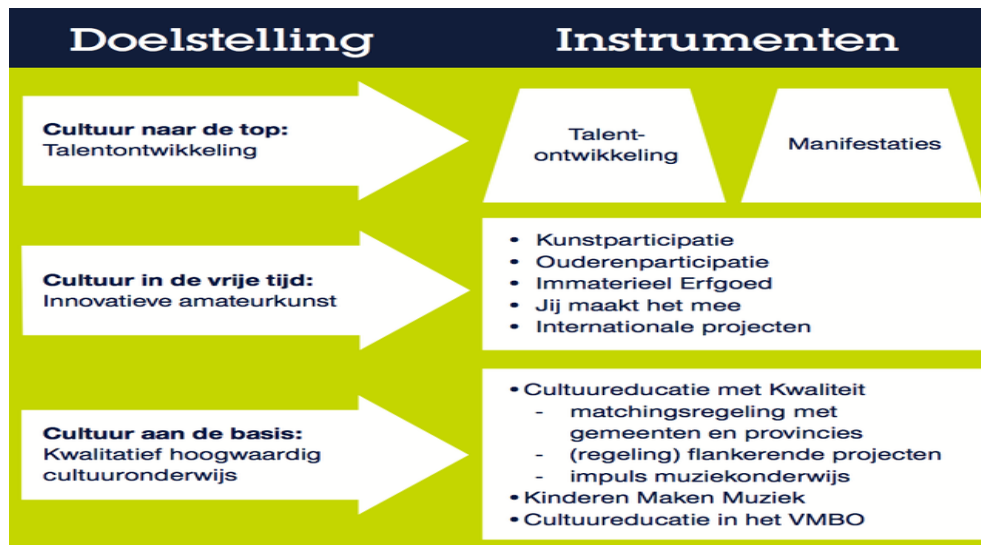
... Goed kunstonderwijs leert leerlingen hun cultureel (zelf)bewustzijn te ontwikkelen, het leert ze te verbeelden en die verbeelding om te zetten in producten en performances, en het leert ze een medium (materiaal en instrumenten) te beheersen. Daarbij maken ze zich verschillende cognitieve vaardigheden (waarnemen, verbeelden, conceptualiseren en analyseren) eigen die ook buiten de kunsten, in andere onderwijsvakken voorkomen (vormen van waarnemen, mondeling en schriftelijk taalgebruik en analytisch vermogen). Een goede beheersing van de vier vaardigheden kan dus bijdragen aan de resultaten in andere onderwijsvakken (transfer).

Kunsteducatie wordt als volgt omschreven: "Al die educatieve activiteiten die bijdragen aan het leren omgaan met kunst en cultuur, het zelf leren maken van kunstproducten, het leren kijken/luisteren naar kunstproducten en het leren beoordelen van het kunstproduct". Het biedt kinderen en jongeren, maar ook volwassenen een handvat om hun talenten te ontdekken en hun weg te vinden binnen het totale culturele aanbod.

In Heiloo wordt het aanbod van kunsteducatie (cultuureducatie) voor het primair onderwijs in Heiloo verzorgd door het ABC-netwerk, een netwerk waarin de basisscholen en culturele instellingen zijn vertegenwoordigd. Daarnaast fungeert de bibliotheek als centrum voor kennis, cultuur en educatie waarbij de banden met de scholen van belang zijn. De afgelopen jaren is gebruik gemaakt van de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit.

De gemeente Heiloo heeft meegedaan aan de landelijke matchingsregeling Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK) van het Fonds voor Cultuurparticipatie. Het Fonds voor Cultuurparticipatie ondersteunt vernieuwende initiatieven die actieve deelname aan cultuur teweegbrengen en richt zich daarbij op alle inwoners van Nederland. Het Fonds voor Cultuurparticipatie heeft de volgende doelstellingen met daarbij behorende instrumenten vastgesteld:

¹ Prof. Dr. Barend van Heusden (2012): *Wat leren we van cultuuronderwijs?* Uitgave Kenniscentrum Cultuureducatie Rotterdam

In 2013 zijn 54 CMK-programma's gestart waarin culturele instellingen en basisscholen samen werken aan goed cultuuronderwijs. De doelstellingen van de regeling zijn:

- ontwikkeling van doorgaande leerlijnen;
- deskundigheidsbevordering van leerkracht en educatief medewerkers van culturele instellingen;
- ontwikkelen van een duurzame samenwerking tussen de school en de culturele omgeving;
- ontwikkelen beoordelingsinstrumenten voor cultuureducatie.

Het schooljaar 2014-2015 stond in Heiloo in het teken van het Beeldend Doorgeef-gedicht en het jaar 2015-2016 was gericht op theaterworkshops, bezoek aan het theater en ondersteuning van de eindmusical van groep 8.

2.6 Podiumkunsten

Alle kunstvormen die van oorsprong op een podium worden uitgevoerd vallen onder de podiumkunsten. De sector podiumkunsten is onderverdeeld in drie functies, te weten:

1. Uitvoeringen voor de jeugd.

Vanuit de culturele instellingen in Heiloo is er een divers aanbod voor de jeugd op het gebied van theater, muziek, dans en educatie (zoals Stichting Jeugdtheater Heiloo en de Theaterbende).

2. Kamermuziek

Hierbij kunt u denken aan de ensembles van de Muziekschool Heiloo en kamermuziek in de Witte Kerk (Stichting Cultuurbevordering Witte Kerk).

3. Oefenruimten

In Heiloo zijn diverse ruimtes beschikbaar waar geoefend kan worden, zoals in de Muziek- en Dansschool, het Bruno-gebouw, de Ter Coulsterkerk, GGZ-terrein en de Hofdijk.

Vanuit het jeugdbeleid is geld beschikbaar gesteld voor oefenruimtes voor de jeugd: hiermee kunnen jeugdbands uit Heiloo bij de Muziek- en Dansschool Heiloo gebruik maken van oefenruimtes en materiaal waarbij ze gecoacht en begeleid worden door een docent van de Muziek- en Dansschool Heiloo.

3. Heiloo, het huidige plusaanbod

3.1 Literaire activiteiten

De Bibliotheek van Heiloo houdt ook een aantal literaire activiteiten.

3.2 Instituut voor Kunsteducatie

Naast de bovengenoemde functies is Heiloo een instituut voor kunsteducatie, de Muziek- en Dansschool Heiloo. Een voorziening die volgens het ringenmodel valt onder een uitgebreid gemeentelijk cultuurbeleid (gemeentes > 30.000 inwoners).

De Muziek- en Dansschool Heiloo is een voorziening gericht op een breed publiek en bereikbaar voor alle bevolkingsgroepen en met een breed en flexibel aanbod. De activiteiten van de Muziek- en Dansschool Heiloo zijn voornamelijk gericht op scholing en opleiding van jeugd en volwassenen op het gebied van muziek en dans.

3.3 Theater

Naast een Muziek- en Dansschool is in Heiloo ook een theater aanwezig, Theater De Beun. Een voorziening die volgens het ringenmodel valt onder een alomvattend cultuurbeleid (gemeentes > 90.000 inwoners).

De aanwezigheid van podia zorgt ervoor dat de amateuristische kunstbeoefenaars zich kunnen presenteren (actieve participatie). Ook zorgt een podium voor levendigheid in Heiloo (passieve participatie). In Heiloo zijn naast theater De Beun meerdere podia te vinden zoals in de Muziekschool, Hotel Fletcher, Witte Kerk, Ter Coulster en de Cultuurkoepel en de Strandwal op het GGZ-terrein².

Theater De Beun neemt een deel van het podiumkunstenaanbod voor zijn rekening voor theater, muziek en film. Stichting Vrienden van De Beun huurt het theater voor hun programmering van theatervoorstellingen van beroepsartiesten.

² Het Bruno-gebouw is sinds de opheffing van de Stichting Welzijn Jeugd en Jongeren Heiloo eind 2015 niet meer in gebruik als podium.

4. Verdeling directe subsidies 2016

De raad heeft in november 2015 het subsidieplafond voor Kunst en Cultuur vastgesteld op € 770.107. Het college heeft deze gelden als volgt verdeeld over de aanvragers.

Omschrijving	Verdeling directe subsidie
Alkmaars Symfonie Orkest	€ 500
Falkland Toneel	1.795
Fanfare Showband Heiloo	1.906
Heilooër Harmonie-orkest Caecilia	2.627
Heilooer Operette Vereniging	4.900
Historische Vereniging Oud Heiloo	719
Muziekvereniging Eensgezindheid	2.549
NIVON afdeling Heiloo	450
Oratoriumkoor Heiloo	4.130
Protestantse Gemeente Heiloo	208
Schildersvereniging Tintoretto	3.204
Stichting Cultuurbevordering Witte Kerk	3.429
Stichting Kunst-Zin Heiloo	1.713
Muziek- en Dansschool Heiloo	282.934
Muziek- en Dansschool Heiloo (ABC netwerk)	4.682
Openbare Bibliotheek Heiloo	451.351
Sint Nicolaas Comité Heiloo	1.257
Internationale Dansvereniging Pridini	1.753
Totaal	€ 770.107

5. Overzicht bezuinigingen directe subsidies 2012-2016

Begrotings-jaar	Indexering	Cao-compensatie G5	Taakstelling
2011	Indexering 0%	100% (sinds 2001)	geen
2012	Indexering 0%	Cao compensatie wordt afgebouwd: 2/3 wordt gecompenseerd (raadsbesluit april 2012)	-2,7% trap op, trap (raadsbesluit februari 2011)
2013	Indexering 0% Indexering 0,53% (alleen G5)	1/3 wordt gecompenseerd (raadsbesluit april 2012)	-2,7% trap op, trap af (raadsbesluit februari 2011)
2014	Indexering 0%	Geen cao-compensatie meer	-2,7% trap op, trap af (raadsbesluit februari 2011) € 200.000 (raadsbesluit april 2013)
2015	Indexering 0%		€ 200.000 (raadsbesluit april 2013)
2016	Indexering 0%		€ 150.000 (raadsbesluit april 2013)

6. Inzet maatschappelijke vastgoed (indirecte subsidies)

Omschrijving	Inzet maatschappelijk vastgoed	Indirecte subsidie
Fanfare Showband Heiloo	Rozendaal 2 (BOR)	p.m.
Heilooër Harmonie-orkest Caecilia	Pastoor van Muijenweg 12	p.m.
Historische Vereniging Oud Heiloo	Bergeonstraat 30	13.239
NIVON afdeling Heiloo	Hofdijk, Marienstein 178	3.106
Schildersvereniging Tintoretto	Hofdijk, Marienstein 178	7.638
Muziek- en Dansschool Heiloo	Het Veld	46.985
Openbare Bibliotheek Heiloo	Westerweg 250	72.632
Theater De Beun	Willibrordusweg 2	54.493
Decorbouwers	Overtoom 7B (gehuurd)	11.181
Totaal		€ 209.274

7. Gevolgen invoering maatschappelijk huurtarief

Naam huurder	Huur 2015	Kostprijsdekkende huur	Maatschappelijke huurtarief (70% van de kostprijs)	Huurstijging prijspeil 2015	Indirecte subsidie na invoering maatschappelijk huurtarief
Stichting Openbare Bibliotheek Heiloo	€ 115.753	€ 188.388	€ 131.870	€ 16.117	€ 56.518
Historisch Vereniging Oud Heiloo	€ 1.138	€ 14.377	€ 10.064	€ 8.926	€ 4.313
Stichting Muziek- en Dansschool Heiloo	€ 9.117	€ 56.102	€ 39.271	€ 30.154	€ 16.831
Stichting De Beun	€ 0	€ 54.493	€ 38.145	€ 38.145	€ 16.348
Schildersvereniging Tintoretto	€ 6.953	€ 14.591	€ 10.214	€ 3.261	€ 4.377
NIVON, afdeling Heiloo	€ 3.338	€ 6.444	€ 4.511	€ 1.173	€ 1.933
Decorbouwers	€ 1.489	€ 12.656	€ 8.859	€ 7.370	€ 3.797
	€ 137.788	€ 347.051	€ 242.934	€ 105.146	€ 104.117

8. Samenvatting Nota Cultuurhistorie, raadsbesluit 9 mei 2011

8.1 Visie

Het gemeentebestuur heeft in het coalitieakkoord 2010-2014 twee belangrijke uitgangspunten geformuleerd:

1. Duurzaamheid in relatie tot de behoeften van volgende generaties.

Dit uitgangspunt heeft raakvlak met het voeren van een cultuurhistorisch beleid omdat:

- behoud en renovatie duurzamer is dan nieuwbouw;
- bij herbestemming minder gebruik hoeft te worden gemaakt van nieuw geproduceerde materialen;
- er zo min mogelijk leegstand is en er een optimaal gebruik wordt gemaakt van bestaande bebouwing;
- waardering van de openbare ruimte leidt tot minder vandalisme en een zorgvuldiger gebruik door de inwoner.

2. Het vasthouden aan het dorpse karakter.

Dit uitgangspunt is het logische gevolg van het duurzaam met bestaande kwaliteit omgaan. Aan die eigen, dorpse kenmerken aansluiten, betekent automatisch behoud van de identiteit.

Bovenstaande twee uitgangspunten sluiten goed aan op de wens van het Rijk en de provincie om te kiezen voor de eigen identiteit en om cultuurhistorie te integreren in de ruimtelijke ordening. Deze visie past in een duurzame samenleving, waarbij ook het nageslacht kan genieten van de ontwikkelingen die Heiloo heeft doorgemaakt, en die uiteindelijk hebben geleid tot de situatie van nu.

Heiloo kiest dus voor duurzaam behoud van de eigen identiteit.

8.2 Doelen

- komen tot een situatie waar bij nieuwe ontwikkelingen wordt aangesloten op de identiteit van Heiloo, waarbij handen en voeten wordt gegeven aan de vaak ongerichte 'hang' naar het verleden
- komen tot een situatie waarbij een goede voorlichting omtrent de identiteit van Heiloo verkrijgbaar en beschikbaar is (bij voorkeur digitaal)
- komen tot een situatie waarbij er sprake is van een groter bewustzijn van de eigen identiteit bij de inwoner van Heiloo
- komen tot een situatie waarbij de inwoners van Heiloo betrokken zijn en participeren bij het inventariseren van, voorlichting geven over, en behoud van de belangrijke identiteitsdragers van Heiloo

De identiteit van een dorp is door de eeuwen heen gevormd en wordt bepaald door die kenmerken die passen bij haar historie; het zijn de elementen die laten zien waar de historie uit bestaat en hoe deze het dorp hebben gemaakt tot wat het is.

Omtrent de belangrijkste ruimtelijke en cultuurhistorische kenmerken van Heiloo stelt het gemeentebestuur het volgende beleid vast.

a. Contrast bebouwde strandwal en lege strandvlaktes

Van oudsher was het prettiger om op droge zandgronden te wonen, dan in laag gelegen vochtige gebieden. Dit belangrijke contrast tussen bebouwde gebieden op de strandwal en lege gebieden in de strandvlakte ziet men in Noord-Kennemerland veelvuldig.

Beleidslijn

Vasthouden aan deze karakteristiek betekent zo veel mogelijk bebouwing concentreren op en rond de strandwal en de strandvlaktes zo open mogelijk houden. Omdat de strandvlaktes nooit interessant zijn geweest om op te verblijven zijn ze door de eeuwen heen gaaf gebleven en is er op veel plaatsen nog sprake van het oorspronkelijke Middeleeuwse verkavelingspatroon. Terughoudend zijn met wijzigingen in de strandvlakte.

b. Stedenbouwkundige opbouw: noord-zuid gericht wegenpatroon en oost - west gerichte verkaveling

Vanwege de smalle, langgerekte vorm van de strandwal is er door de eeuwen heen een belangrijk stelsel van noord - zuid gerichte wegen ontstaan met diverse dwarsverbindingen. Water zocht een weg van het hoogste punt van de strandwal naar de strandvlaktes via rechte greppels. Zo ontstonden er haaks op het noord-zuid gericht wegenpatroon, rechte greppels die, meestal begeleid door houtwallen, tevens dienden als erfscheiding.

Beleidslijn

Vasthouden aan deze ontwikkelingsstructuur van Heiloo betekent dat bij nieuwbouw onderzocht wordt of en zo ja hoe wordt aangesloten op het historisch gegroeide wegenpatroon en het bijpassende verkavelingspatroon: doorgaande wegen noord-zuid, dwarsverbindingen oost-west en verkaveling haaks op de Hoogeweg. Gebruik van houtwallen en hagen stimuleren.

c .Bewust gebruik van de overgang van strandwal naar strandvlakte

De hoger gelegen strandwal te midden van de lage strandvlakte is in allerlei periodes van nut geweest: de versterkte huizen (Ter Coulster en Ypestein) werden er gebouwd, de landgoederen, veeboerderijen en aan zuivel gerelateerde fabrieken en bedrijven.

Beleidslijn

Gebouwen die het verhaal van hun ontstaan zo duidelijk nog laten zien, maken deel uit van de Heilooër geschiedenis en de identiteit. Bescherming en eventuele herbestemming van deze gebouwen is van groot belang.

d. Stolpen voor de veeteelt op de overgangen van strandwal en strandvlaktes; stolpen voor tuinbouw midden op de strandwal

Alle oude veeboerenbedrijven liggen op de overgangen van strandwal en strandvlaktes, zowel aan de oost- als aan de westzijde van de strandwal. Het kleinere type stolp voor de tuinder op de strandwal ontstaat vooral in de 19e eeuw. Stolpen, maar ook de kleine tuinderstolpjes en andere relictten van de tuinderactiviteiten (zelfs bollenteelt) zijn belangrijke overblijfselen van vroegere bestaansmiddelen van het dorp Heiloo. Zij geven een nieuw te bouwen woonwijk een duidelijk eigen karakteristiek mee.

Beleidslijn:

Bescherming en zoveel mogelijk herbestemmen van stolpen is het streven. Voor moeizame processen wordt de provincie ingeschakeld; dit is haar beleid omdat zij het belang van stolpen van groot belang acht voor Noord-Holland.

e. De groene barrière met Alkmaar die gevormd wordt door het landgoed Nijenburg

De voormalige afmetingen van het landgoed Nijenburg (het reikte in het westen vanaf de Egmonder Binnenvaart tot aan de Schermerpolder in het oosten) hebben voor de groene barrière tussen Alkmaar en Heiloo gezorgd. Hierdoor heeft Heiloo door de jaren heen nog veel van haar eigen grondgebied weten te behouden. De groene barrière met Alkmaar moet gekoesterd worden.

Beleidslijn:

De status van rijksmonument waarborgt de groene barrière op grond van de Monumentenwet 1988. Daarnaast moet zeer terughoudend worden omgegaan met nieuwe ontwikkelingen in dit gebied.

f. De van oorsprong protestantse en katholieke dorpskernen die gescheiden worden door het gemeentebosje

Het is een interessant gegeven, dat de vroegere scheiding tussen katholieke en protestantse kern in het dorp Heiloo nog steeds zichtbaar is.

Beleidslijn

Het groene gemeentebosje moet gerespecteerd en gekoesterd worden, als relict van een vroegere verzuilde samenleving, maar zeker ook vanwege haar functie als groen rustpunt in het langgerekte dorp.

g. De bijzondere historische linten met losse, individuele en niet te grootschalige bebouwing

De linten werden het eerst volgebouwd tijdens de groei van Heiloo vanaf circa 1900. Zij boden vanwege hun lengte plaats aan veel woningen. Vanwege de diversiteit en kleinschaligheid is de ruimtelijke kwaliteit van de linten groot.

Beleidslijn

Bescherming en eventuele herbestemming van bestaande waardevolle bebouwing is belangrijk. De kwaliteit en individualiteit moet uitgangspunt zijn voor het toevoegen van nieuwe bebouwing.

h. De twee waterputten waar omheen de eerste twee religieuze kernen van Heiloo zijn ontstaan

De Willibrordusput (van oorsprong circa 700) bij het Witte kerkje is de basis voor het ontstaan van Heiloo. Hoewel de legende van Willibrord, die door het op de grond slaan van zijn staf een bron liet stromen, wellicht geromantiseerd is, is er wel degelijk door de geologische omstandigheden sprake van een grote waterbel onder de strandwal met een goede kwaliteit water. Ook de waterput die in het bedevaartoord Onze Lieve Vrouw ter Nood is ontstaan (17e eeuw) heeft te maken met de goede kwaliteit van het water; het vee zou daardoor destijds genezen zijn van de veepest. Bronwater is dus iets dat nauw verbonden is aan de geschiedenis van Heiloo.

Beleidslijn

Bij nieuwe ontwikkelingen of herbestemmingen zoveel mogelijk aansluiten op het fenomeen bronwater.

i. De nieuwere 20ste eeuwse uitbreidingswijken, met groene bermen

Na de Tweede Wereldoorlog werd de ruimte vraag in Heiloo zo groot, dat voor het eerst buiten de historische linten, in de lager gelegen strandvlaktes, werd gebouwd (Plan Oost en West). Daarbij werd zorgvuldig aangesloten op het landelijke en groene karakter. Dit uitte zich o.a. door in de stedenbouwkundige aanleg te kiezen voor een ruime opzet met overwegend groene bermen, die de overgang tussen openbaar en privégebied verzachten.

Beleidslijn

Bij nieuwe woonwijken hanteren van deze groene bermen.

**j. Het geheel aan archeologische relicten dat niet zichtbaar, in de bodem aanwezig is
In relatie tot nieuwe wetgeving en het bestemmingsplan was het reeds in 2007
noodzakelijk archeologisch beleid te formuleren**

Beleidslijn

Archeologische beleidskaarten geven aan waar de verwachtingen op het gebied van de archeologie het hoogst zijn. In deze bijlage is tevens ook het beleid ten aanzien van de aanpak verwoord.